

РОБОТА КОМІТЕТУ З ПИТАНЬ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

ЗА ПЕРІОД ПЕРШОЇ-ШОСТОЇ СЕСІЙ ДЕВ'ЯТОГО СКЛИКАННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Станом на 31 серпня 2022 року

Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва є профільним в галузі законодавчого забезпечення міжнародної політики нашої держави

- законодавче забезпечення зовнішньополітичної діяльності України;
- зовнішні зносини, у тому числі щодо участі України в діяльності міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), Рада Європи (РЄ), Організація Чорноморського економічного співробітництва (ЧЕС), Організація за демократію та економічний розвиток - ГУАМ (ГУАМ), Центральноевропейська ініціатива (ЦЕІ), Міжпарламентський Союз (МПС) та інших, а також Організації Північноатлантичного договору (НАТО) і Світової організації торгівлі (СОТ) у межах повноважень Комітету;
- транскордонне та міжрегіональне співробітництво (крім транскордонного та міжрегіонального співробітництва з країнами Європейського Союзу (ЄС));
- законодавче забезпечення реалізації зовнішньополітичного курсу держави на набуття членства в Організації Північноатлантичного договору (НАТО);
- законодавче забезпечення відсічі зовнішньої агресії проти України, невійськових міжнародних форм та методів стримування держави-агресора;
- надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України (ратифікація, приєднання до міжнародного договору, прийняття тексту міжнародного договору), денонсація міжнародних договорів України (крім міжнародних договорів України з Європейським Союзом (ЄС) та його державами-членами);
- співробітництво Верховної Ради України з парламентами зарубіжних держав;
- співробітництво Верховної Ради України з парламентськими органами міжнародних організацій;
- дипломатична служба;
- забезпечення зв'язків із закордонними українцями;

ЗА ЗВІТНІЙ ПЕРІОД РОБОТИ КОМІТЕТУ:				
116 Засідань Комітету проведено	941 Питань підготовлено і розглянуто	134 Проектів законів і постанов опрацьовано	97 Прийнято в цілому, з них:	
84 Депутатських груп з міжпарламентських зв'язків з іноземними державами створено	9640 Листів вхідної кореспонденції отримано та опрацьовано	понад 70 Зустрічей з представниками іноземних країн проведено	65 Законів України	32 Постанов та інших актів ВРУ

Секретаріатом Комітету було виготовлено та передано на підпис Голові Верховної Ради України **34** **ратифікаційних грамот**

Серед ратифікаційних законопроектів, прийнятих ВРУ за звітний період, значне місце займали міжнародно-правові документи з таких питань:

✓ **політичні угоди**, такі як Угода про співробітництво у сфері розвитку між Урядом України та Урядом Турецької Республіки; Угода про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії; про вихід з Угоди про співпрацю держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав (СНД) в боротьбі з незаконною міграцією; про вихід України з Угоди про Спільний аграрний ринок держав - учасниць СНД; про вихід з Угоди про увічнення пам'яті про мужність і героїзм народів держав - учасниць СНД у

✓ **міжнародно-правові документи з питань співробітництва у економічній, фінансовій сферах**: серед них угоди про уникнення подвійного оподаткування з Швейцарією, Туреччиною, Малайзією та ін.; Фінансова угода (Проект "Розширення харківського метрополітену" (Проект "Подовження третьої лінії метрополітену у місті Харків") між Україною та Європейським інвестиційним банком та ін.; - **транспортна сфера**: Гарантійна угода (Проект електрифікації української залізниці "Електрифікація залізничного напрямку Долинська - Миколаїв - Колосівка") між Україною та ЄБРР; Угода між КМУ та Урядом Чорногорії про міжнародні автомобільні перевезення; Угода про розвиток мультимодальних перевезень ТРАСЕКА; про приєднання України до Конвенції про транскордонний вплив промислових аварій та ін.; - **галузь сільського господарства**: Протокол про сталий розвиток сільського господарства та сільської

✓ **співробітництво з питань правових відносин та правової допомоги**: серед них договори про взаємну правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах з такими країнами, як Бразилія, Аргентина, Казахстан, Марокко, Йорданія та ін.; Міжамериканська конвенція про взаємну допомогу в кримінальних справах та Факультативного протоколу до Міжамериканської конвенції про взаємну допомогу в кримінальних справах

Великій Вітчизняній війні
1941-1945 років;
про припинення дії Угоди
між Урядом України та
Урядом Російської
Федерації про науково-
технічне співробітництво

місцевості до Рамкової конвенції про
охорону та сталий розвиток Карпат

✓ Стамбульська конвенція

Протягом VIII та IX скликань Верховної Ради України Комітет активно працює над проблематикою підготовки до ратифікації Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція). В минулому скликанні законопроект про ратифікацію Конвенції був розглянутий Парламентом в першому читанні. З метою підготовки до другого читання в Комітеті було створено спеціальну робочу групу, яка, серед іншого, провела більше десяти різноманітних заходів із залученням представників міністерств і відомств України, фахівців і експертів, представників громадськості та ЗМІ. Були підготовлені імплементаційні законопроекти зі згаданого питання.

У IX скликанні Комітет продовжує вести активну й послідовну роботу з зазначеного питання, розглядає і систематизує звернення громадян і організацій, намагаючись досягти консенсусу щодо цього чутливого в суспільстві питання. Комітетом було розглянуто більше 200 письмових звернень, які надійшли як з України, так і з-за кордону, присвячені ратифікації Стамбульської конвенції.

У затверджених Рекомендаціях за результатами слухань Комітету на тему «Виконання зобов'язань України за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», які відбулись 8 квітня 2021 року, міститься, зокрема, Рекомендація Верховній Раді України ратифікувати Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами.

З метою активізації процесу підготовки до ратифікації Конвенції у Верховній Раді України було створено Міжфракційне депутатське об'єднання «За ратифікацію Стамбульської конвенції», яку очолив Голова Комітету Олександр Мережко.

20 червня 2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами».

За результатами
проведеної Комітетом роботи
було прийнято такі заяви та
звернення ВРУ

За звітний період Верховною Радою України ухвалено 23 заяв та звернень ВРУ, поданих Комітетом на розгляд ВРУ, з них:

- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України щодо невизнання легітимності так званих місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях України - в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі»
- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України щодо першочергових кроків забезпечення євроатлантичної інтеграції України - набуття повноправного членства України в Організації Північноатлантичного договору»
- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України у зв'язку з трагічною загибеллю пасажирів літака рейсу PS 752 авіакомпанії "Міжнародні авіалінії України" внаслідок його збиття Ісламською Республікою Іран»
- Постанов ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОЧЕС, урядів і парламентів держав світу щодо вшанування жертв геноциду кримськотатарського народу та засудження порушень Російською Федерацією як державою-агресором прав і свобод кримськотатарського народу»
- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України щодо нелегітимного проведення загальноросійського голосування по поправках до Конституції Російської Федерації на тимчасово окупованій території України - в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також залучення до голосування мешканців тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях з незаконно виданими паспортами громадянина Російської Федерації»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОЧЕС, урядів і парламентів держав світу у зв'язку із черговою річницею початку збройної агресії Російської Федерації проти України щодо засудження тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополь і окремих районів Донецької та Луганської областей, порушень прав і свобод людини на тимчасово окупованих територіях та щодо звільнення політичних в'язнів - громадян України»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Конгресу Сполучених Штатів Америки щодо активізації зусиль зі зміцнення енергетичної безпеки України та Європи шляхом загального запровадження санкцій щодо будівництва газопроводу "Північний потік-2"
- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України щодо інциденту з примусовою посадкою літака компанії Ryanair у Мінську»
- Постанова ВРУ «Про Заяву ВРУ щодо нелегітимності виборів депутатів Державної Думи Російської Федерації 2021 року»

- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України щодо незаконного затримання першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелєлова та інших представників корінного кримськотатарського народу Криму на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим державою-агресором Російською Федерацією»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОЧЕС, урядів та парламентів іноземних держав у зв'язку з ескалацією Російською Федерацією безпекової ситуації навколо України»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, урядів і парламентів держав світу щодо невизнання незалежності самопроголошених утворень на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Європейського парламенту, міжнародних організацій та їх парламентських асамблей, парламентів та урядів іноземних держав щодо термінової необхідності забезпечення захисту цивільного населення України від збройних нападів російських загарбників»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейської Комісії, Європейського Парламенту, інших міжнародних організацій та їх парламентських асамблей, парламентів та урядів держав - членів Європейського Союзу та НАТО, парламентів та урядів демократичних держав світу щодо необхідності вжиття додаткових спільних заходів з метою припинення агресії Російської Федерації проти України та запобігання поширенню цієї агресії на інші країни в Європі»
- Постанова ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України "Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні"»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Палати представників та Сенату Конгресу Сполучених Штатів Америки щодо визнання Російської Федерації державою - спонсором тероризму»
- Постанова ВРУ «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Союзу, Європейської Ради, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, парламентів та урядів держав-членів НАТО, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Незалежної міжнародної медичної гуманітарної організації «Лікарі без кордонів» щодо засудження факту масової страти українських військовополонених державою-агресором в Оленівці 29 липня 2022 року» та ін.

2 грудня
2020

**СПІЛЬНІ КОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ НА ТЕМУ: «ЗАСТОСУВАННЯ,
РЕАЛІЗАЦІЯ І МОНІТОРИНГ СПЕЦІАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ІНШИХ
ОБМЕЖУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ (САНКЦІЙ)»**

За ініціативи Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та за участі комітетів з питань інтеграції України з Європейським Союзом та з питань національної безпеки, оборони та розвідки відбулися спільні комітетські слухання на тему: «Застосування, реалізація і моніторинг спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

Учасники слухань обговорили питання створення спеціального державного органу, що забезпечуватиме формування державної політики у санкційній сфері, створення та ведення Єдиного державного санкційного реєстру, розширення кола ініціаторів санкцій, розширення переліку підстав та принципів для застосування санкцій, а також видів санкцій. Під час слухань також були обговорені питання застосування санкцій до юридичних осіб України та громадян України, зокрема при вчиненні воєнних злочинів та злочинів проти людяності, та питання запровадження норм, які передбачатимуть неможливість оскарження секторальних санкцій, застосованих до іноземних держав з підстав виключно власних державних геополітичних та економічних інтересів, та запобігання спроб обходу запроваджених санкцій з боку суб'єктів до яких застосовано санкції.

За результатами проведених спільних комітетських слухань 3 лютого 2021 року Комітетом були затверджені Рекомендації.

16 грудня
2020

**КОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ НА ТЕМУ: «МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОСМІЧНІЙ СФЕРІ»**

За ініціативи Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва відбулися комітетські слухання на тему: «Міжнародно-правове забезпечення зовнішньої політики України в космічній сфері».

Учасники слухань обговорили питання зовнішньої політики у космічній сфері як складової загальної державної політики та нові підходи до міжнародного співробітництва у космічній сфері, пошуку нових ринків для української продукції, розробки та затвердження космічної програми, а також нових тенденцій у розвитку космічної галузі та появи приватних суб'єктів у космічній сфері.

Під час слухань також були обговорені питання щодо перспектив співпраці України з США (проект Артеміда – дослідження та використання космічних ресурсів на Місяці), Європейським космічним агентством (ESA) у дослідженні космосу, а також країнами арабського сходу у космічній сфері.

За результатами проведених комітетських слухань 20 січня 2021 року Комітетом були затверджені Рекомендації.

20 січня
2021

**СПІЛЬНІ КОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ НА ТЕМУ: «ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ
АСПЕКТИ ДЕОКУПАЦІЇ АР КРИМ ТА МІСТА СЕВАСТОПОЛЬ:
ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ ВИМІР»**

За ініціативи Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва у співпраці з комітетами з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин та з питань національної безпеки, оборони та розвідки відбулися спільні комітетські слухання на тему: «Зовнішньополітичні аспекти деокупації АР Крим та міста Севастополь: парламентський вимір».

У спільних комітетських слуханнях взяли участь народні депутати України, представники Уряду, Офісу Президента України, неурядових організацій, правозахисних організацій та ЗМІ.

Учасники слухань обговорили поточний стан окупованих територій АР Крим та міста Севастополь, санкції проти Російської Федерації як інструмент деокупації, необхідні правові зміни для прискорення деокупації, роботу груп Верховної Ради з міжпарламентських зв'язків з ключовими партнерами в цих питаннях, діяльність народних депутатів у рамках постійних делегацій Верховної Ради у міжнародних парламентських асамблеях в контексті деокупації.

За результатами проведених спільних комітетських слухань 17 березня 2021 року Комітетом були затверджені Рекомендації.

8 квітня
2021

КОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ НА ТЕМУ: «ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА КОНВЕНЦІЄЮ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ВСІХ ФОРМ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЩОДО ЖІНОК»

За ініціативи Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва відбулися комітетські слухання на тему: «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок».

Учасниками слухань було зазначено, що проблема дискримінації є однією з ключових проблем у системі захисту прав людини, про позитивні кроки в українському законодавстві, зокрема це посилення відповідальності за домашнє насильство, можливість декретів для чоловіків, а також посилення відповідальності за дискримінацію жінок і чоловіків у рекламі, а також наголошено, що Конвенцію ООН уже ратифікувало 189 держав світу. Україна кожні чотири роки представляє доповіді про виконання Конвенції. Цьогоріч дев'ята доповідь була представлена в березні.

Під час слухань був представлений звіт про підготовку дев'ятої періодичної доповіді України до Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок (Комітет CEDAW), у якому зазначено, що Україні надано 90 рекомендацій, ухвалено 24 нормативно-правових акти, які мають виконувати усі органи влади, в тому числі судової. Також був представлений аналіз виконання Заключних зауважень Комітету CEDAW до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. За її словами, досі не розпочато гендерну оцінку реформ.

Також учасники слухань відзначили необхідність посилення національного механізму реалізації гендерної політики на різних рівнях та узгодження стратегій регіонального розвитку з національними зобов'язаннями щодо гендерної рівності.

За результатами проведених комітетських слухань 2 червня 2021 року Комітетом були затверджені Рекомендації слухань на тему: «Виконання Україною міжнародних зобов'язань за Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок».

23 листопада
2021

МІЖКОМІТЕТСЬКІ СЛУХАННЯ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ГРОМАДЯН РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ, ЯКІ ШУКАЮТЬ ЗАХИСТУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Комітетами ВРУ з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин, з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, та з питань правоохоронної діяльності були проведені міжкомітетські слухання щодо захисту прав людини громадян Республіки Білорусь, які шукають захисту на території України.

В заході взяли участь народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова, представники органів державної влади, громадських та міжнародних правозахисних організацій.

Учасники слухань обговорили проблемні питання захисту прав людини громадян Республіки Білорусь, які шукають захисту на території України; отримали інформацію від уповноважених органів державної влади з питань тематики слухань.

Зокрема під час слухань йшлося про створення умов для іноземців, які зазнали політичних переслідувань у Республіці Білорусь, для отримання ними у спрощеному порядку дозволу на імміграцію, права постійного проживання на території України та громадянства України, сприяння працевлаштуванню, вступу (переведення) до українських закладів вищої освіти та отримання податкової пільги в окремих випадках; питання безпеки перебування в Україні громадян Республіки Білорусь, які звідти вимушено виїхали у зв'язку з політичними

переслідуваннями, зокрема, здійснення міжнародно-правового співробітництва між правоохоронними органами Республіки Білорусь та України для збору інформації, яка може бути використана для політично мотивованих переслідувань проти громадян Республіки Білорусь, які перебувають в Україні; комплексного покращення механізму міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

6 квітня
2022

КРУГЛИЙ СТІЛ НА ТЕМУ: «ПОЛІТИЧНІ ТА ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗЛОЧИНІВ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ»

У круглому столі, який відбувся у режимі онлайн, взяли участь народні депутати України, Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова, заступник Генерального прокурору Олексій Симоненко, Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим Антон Кориневич, Голова Донецької обласної державної адміністрації Павло Кириленко, мери міст Маріуполя, Мелітополя, Ірпіня, понад 30 глав та членів Комітетів закордонних справ парламентів країн Європи, а також заступник Голови Сенату Парламенту Польщі Г.Моравська та заступник Голови Парламенту Швеції К.Лундгрєн.

Голова Комітету Олександр Мережко, відкриваючи захід, акцентував увагу на чотирьох видах міжнародних злочинів і зазначив, що «ми маємо справу зараз з усіма цими злочинами». Першим з них він назвав злочин агресії, другим - воєнний злочин, спрямований на порушення міжнародного права, третій вид злочинів, який також вчиняє РФ, - це злочин проти людяності. «Але поряд з цими злочинами ми маємо говорити про справжні акти геноциду проти українського народу. Ми маємо про це говорити і ми маємо доводити це, і переконувати наших союзників і партнерів, переконувати світову спільноту про те, що відбувається зараз в Україні - це справжній геноцид», - наголосив він, додавши, що «ми зараз бачимо все більше прикладів у невеличких містечках і селах під Києвом, ми кожного дня бачимо такі приклади геноциду».

Голова Комітету подякував Сейму Польщі за те, що у він своїй заяві згадує факти геноциду Росії проти українського народу, та головам Комітетів у закордонних справах п'яти країн, які теж зробили заяву, в якій також згадують про те, що Росія вчиняє акти геноциду проти українського народу.

Учасники круглого столу заслухали доповідачів про ситуацію щодо злочинів Російської Федерації проти цивільного населення. У виступах член Комітету Михайло Ананченко та депутат Сумської облради Павло Роженко розповіли про ситуацію та виявлені факти злочинів російських окупантів проти людяності у місті Тростянець.

Про ситуацію на Донеччині розповів учасникам круглого столу голова Донецької обласної державної адміністрації Павло Кириленко. Він повідомив, що на сьогодні практично стерті з лиця землі міста Маріуполь і Волноваха. За його словами, ситуація в області є контрольованою і вкрай складною. Основні зусилля зараз зосереджені на тому, щоб якомога більше людей вивести за межі області.

Представники парламентів Польщі і Швеції під час обговорення зазначали, що вони шоковані почутими фактами злочинів. Парламентарії висловили свою підтримку Україні та готовність надати свою допомогу.

Парламентарка зі Швеції Керстін Лундгрєн сказала, що Швеція шокована воєнними злочинами, які були скоєні в Україні. Вона також сказала, що має велике бажання відвідати Україну саме зараз.

Про збір та документування злочинів Російської Федерації проти цивільного населення України з метою їх передачі до міжнародних судових інституцій доповіли Заступник Генерального прокурора Олексій Симоненко і Заступниця Міністра юстиції Валерія Коломієць. У виступі Олексій Симоненко, зокрема, зазначив, що органи прокуратури всі зусилля зосередили на зборі та документуванні вчинених окупантами злочинів. Він повідомив, що наразі відкрито 12 тисяч кримінальних проваджень за фактами воєнних злочинів. За його словами, масштаби вчинених злочинів є безпрецедентними, опрацьовується кожна заява і повідомлення про факти виявлених злочинів. Прокурори напрацьовують докази для надання їх Міжнародному кримінальному суду.

Про правові наслідки вчинення Російською Федерацією злочинів, зокрема злочину геноциду, проти цивільного населення України у виступах доповіли

Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова і Постійний представник Президента в АР Крим Антон Кореневич.

Представники парламентів Польщі, Словаччини та Італії, які взяли участь в обговоренні, зазначали, що потрібно докладно розглянути всі докази злочинів і уважно вивчити їх. Вони наголошували на тому, що Росія має заплатити за скоєні злочини і виплатити радикальні репарації за руйнування України.

13 квітня
2022

КОМІТЕТ ВЗЯВ УЧАСТЬ У СПІЛЬНОМУ ВИЇЗНОМУ ЗАСІДАННІ ДО КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ РАЗОМ З КОМІТЕТОМ З ПИТАНЬ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОМІТЕТОМ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, ОБОРОНИ ТА РОЗВІДКИ

13 квітня у Київській області відбулося спільне виїзне засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності, Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки і Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

Порядком денним спільного засідання було передбачено розгляд та обговорення питань розслідування воєнних злочинів РФ на території України, взаємодії українських правоохоронних органів з міжнародними судовими інституціями, міжнародних судових механізмів притягнення до відповідальності осіб причетних до скоєння воєнних злочинів, а також законодавчих пропозицій, спрямованих на ефективне розслідування злочинів та взаємодію з міжнародними судовими інституціями.

З питань порядку денного перед народними депутатами України виступили Генеральний прокурор України Ірина Венедіктова, Міністр юстиції України Денис Малюська, представники СБУ та місцевої військово-цивільної адміністрації.

Також, у засіданні взяв участь Головний прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан.

Відбувся конструктивний обмін думками щодо проведення розслідувань воєнних злочинів РФ на території України, належного та ефективного документування фактів, збору, фіксації та легалізації доказів при вчиненні воєнних злочинів та злочинів проти людяності, а також щодо ратифікації Україною Римського статуту Міжнародного кримінального суду та щодо юрисдикції МКС стосовно розслідування злочину геноциду.

За результатами обговорення порушених питань на спільному виїзному засіданні будуть підготовлені відповідні рекомендації.

28 квітня
2022

СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТІВ ВРУ З ПИТАНЬ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА, З ПИТАНЬ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ, ТА З ПИТАНЬ ГУМАНІТАРНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

28 квітня відбулося спільне засідання Комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, з питань інтеграції України до Європейського Союзу та з питань гуманітарної та інформаційної політики. Під час засідання депутати, представники медіа та громадських організацій, що борються із дезінформацією обговорили інформаційні загрози РФ та заходи щодо боротьби з російською пропагандою.

Учасники засідання зазначили, що російська пропаганда є невід'ємною частиною воєнної машини, яку РФ застосовує як психологічну та інформаційну зброю проти України і проти всього демократичного світу, намагаючись уникнути відповідальності за агресивну зовнішню політику, а також щоб зняти із себе відповідальність за воєнні злочини, скоєні на території України, та виправдати війну, спрямовану на знищення незалежної української держави та всього українського народу.

Щоб протистояти інформаційним загрозам з боку держави-агресора Комітети Верховної Ради напрацювали і ухвалили пропозиції як до органів влади в Україні, так і до парламентів інших країн, а також до міжнародних організацій.

Комітети, зокрема, ухвалили:

звернутися до Ради нацбезпеки та оборони, до Нацради з питань телебачення та радіомовлення щодо необхідності негайно зупинити діяльність не лише центральних, а і регіональних ЗМІ, які контролюються російськими агентами впливу та просувають російські наративи серед населення України; звернутися до Кабінету Міністрів України щодо важливості фінансування освітніх програм із медіаграмотності, медіагігієни та критичного мислення в закладах освіти та для більш широкого кола громадян за допомоги неурядових громадських організацій та українських медіа для виокремлення питання фінансування таких програм за рахунок міжнародної фінансової допомоги під час переговорів з державами-донорами України; звернутися до Кабміну щодо ініціювання на урядовому рівні окремих міжнародних перемовин про можливість отримання фінансування на документування інформаційних злочинів; до МЗС Комітети звертаються із тим, щоб спрямувати ухвали до національних парламентів держав-членів ЄС та НАТО, до Європейського Парламенту, парламентських асамблей Ради Європи, НАТО, ОБСЄ та Міжпарламентського союзу.

Окрім цього, Комітети мають спільно розробити проєкт Постанови Верховної Ради України щодо протидії дезінформації, пропаганді, маніпуляціям та інформаційному тероризму з боку РФ.

Комітети також ухвалили звернення до національних парламентів держав-членів ЄС та НАТО, до Європейського Парламенту, Парламентських асамблей Ради Європи, НАТО, ОБСЄ та Міжпарламентського союзу. У ньому закликали демократичні країни ігнорувати заходи, які проводить російська влада на окупованих територіях щодо зустрічей з пресою, на яких вона намагається усіляко виправдати власні злочини проти мирного населення України, вигадуючи псевдофакти, використовуючи підробні докази та підставних свідків.

15 червня
2022

Спільні комітетські слухання на тему «Захист прав і свобод громадян України, які перебувають на території держав-членів ЄС та інших держав, як тимчасово переміщені особи внаслідок збройної агресії російської федерації»

Голова Комітету О.Мережко взяв участь у спільних комітетських слуханнях на тему «Захист прав і свобод громадян України, які перебувають на території держав-членів ЄС та інших держав, як тимчасово переміщені особи внаслідок збройної агресії російської федерації», організованих комітетами Верховної Ради України: з питань інтеграції України до Європейського Союзу; з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів; з питань гуманітарної та інформаційної політики; з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин, а також Комітетом з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

До участі у комітетських слуханнях долучилося безпрецедентна кількість учасників - 152 особи, зокрема, народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців з питань захисту та Регіонального Бюро УВКБ ООН в Європі, Пенсійного фонду України, громадських організацій, Ради Коаліції Реанімаційного пакету реформ, наукових установ, засобів масової інформації.

Під час проведення Слухань зазначалося, що широкомасштабне воєнне вторгнення росії на територію України починаючи з 24 лютого 2022 року спровокувало масову міграцію українців. Майже третина громадян України покинула свої домівки в пошуках прихистку як за кордоном, так і у більш безпечних місцях на території

держави. 12,8 млн. осіб були переміщені в межах країни або за її межі. Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) визнає, що війна в Україні викликала «найшвидше зростання кризи біженців з часів Другої світової війни».

Що стосується країн ЄС, то в першу чергу існує необхідність контролю за додержанням прав українців на соціальний захист, медичну допомогу, доступу до освіти для дітей та підлітків, а також їх можливостей бути долученим до ринку праці (відповідно до політики приймаючих країн в сфері зайнятості). Водночас, найактуальнішою, як зазначають експерти, є проблема житла. Крім того, більшість людей через війну опинилися у ситуації раптової бідності.

Загалом під час слухань було обговорено широке коло питань щодо захисту прав і свобод українців, які тимчасово перебувають за кордоном у зв'язку з воєнним вторгненням росії на територію України.

Учасники заходу звернули увагу на ризик неповернення частини громадян дієздатного віку в Україну по завершенню війни. Є низка європейських держав, які зацікавлені в поповненні своїх людських ресурсів і створюють умови для закріплення на своїй території певних категорій переміщених, в тому числі і з України. Особливо важливою є розробка механізму повернення громадян до України, зокрема, враховуючи демографічні процеси в нашій державі та потребу в трудових ресурсах для її відбудови по закінченню війни.

Під час заходу йшлося також про міжнародні стандарти та правові механізми забезпечення захисту прав і свобод українців за кордоном; проблеми й небезпеки вимушених переміщень; ризики тривалого пересування громадян України за кордоном, в тому числі і для самої держави; можливості захисту прав примусово депортованих країною-агресором громадян України; посилення дипломатичного представництва України за кордоном; реалізацію права громадян на отримання пенсій та інших соціальних допомог, гарантованих законодавством України, за кордоном; міжнародно-правове співробітництво у сфері захисту прав дітей; реалізацію культурних та інформаційних прав українців за межами держави.

Пропозиція Голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Мережко до рекомендацій Слухань стосувалася створення скоординованої комплексної державної політики захисту прав переміщених осіб усіх категорій, а саме: внутрішньо-переміщених осіб (в межах держави), тимчасово переміщених українців (за кордоном) та примусово переміщених осіб на територію країни-агресора. «Якщо ми говоримо про міжнародні правові механізми захисту їх прав, то можна використати наступні інструменти: лобіювати створення відповідних регламентів та директив ЄС, якщо мова йде про європейську державу; створити європейську конвенцію в рамках ПАРЕ; підготувати двосторонні договори з державами перебування українців», - запропонував пан Мережко.

14 серпня
2022

Виїзне засідання Комітету до Сумської області та м.Суми

Члени Комітету здійснили робочу поїздку в Сумську область та провели виїзне засідання в місті Суми.

Програмою робочої поїздки було передбачено відвідання міст Охтирка, Тростянець та Суми. Члени Комітету провели зустрічі з міським головою Охтирки Павлом Кузьменко, міським Головою Тростянця Юрієм Бойовою та представниками громад міст, а також відвідали найбільш постраждалі райони, зокрема Охтирську ТЕЦ, міську адміністрацію Охтирки, залізничний вокзал та міську лікарню Тростянця.

Основними питаннями під час зустрічей стали актуальна безпекова, соціально-економічна та гуманітарна ситуація в області, відновлення об'єктів критичної інфраструктури та приватних домогосподарств, а також перебування мешканців області під окупацією, порушення їх прав та воєнні злочини збройних сил рф на території області.

Під час виїзного засідання в місті Суми Комітетом були розглянуті такі питання:

- про стан виявлення та розслідування воєнних злочинів, злочинів проти людяності та злочинів геноциду на територіях, які перебували під окупацією;

- про плани і перспективи відбудови постраждалих в наслідок збройної агресії російської федерації регіонів України. Залучення міжнародних партнерів, коштів міжнародної технічної допомоги;

- профілактика та протидія випадків домашнього насильства обумовленого пост-травматичними розладами на територіях, які перебували під окупацією в контексті ратифікації Україною Конвенції Ради Європи про запобігання насильства щодо жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція);

- Сумщина в період окупації.

У засіданні Комітету взяли участь Керівник Сумської обласної військової адміністрації Дмитро Живицький та генерал-майор Олександр Нестеренко, командир тактичного угруповання «Суми», який доповів про стан безпеки в смузі відповідальності ОТУ «Суми», а також з питань порядку денного у засіданні взяли участь Сергій Чиж начальник Головного управління національної поліції в Сумській області, керівництво обласної прокуратури та СБУ, керівники відповідальних підрозділів обласної державної адміністрації та представники громадськості.

Основні питання, що були заслухані Комітетом під час засідань за участі представників міністерств і відомств України у рамках виконання контрольної функції:

- ✓ Про стан діалогу з Російською Федерацією, мирних переговорів та підготовки до зустрічі лідерів країн «Норманської четвірки».
- ✓ Про результати та подальші перспективи переговорів у «Нормандському форматі».
- ✓ Про інформацію представника України у робочій підгрупі з політичних питань Тристоронньої контактної групи Резнікова О.Ю. щодо актуальних питань порядку денного вказаної групи.
- ✓ Про роботу Тристоронньої контактної групи у Мінську.
- ✓ Про стан та перспективу двосторонніх відносин між Україною та Республікою Білорусь.
- ✓ Про міжпарламентське співробітництво Верховної Ради України та Національних Зборів Республіки Білорусь.
- ✓ Про поточний стан та перспективи будівництва газопроводу «Північний потік -2».
- ✓ Про актуальні питання зовнішньої політики України та стратегію нашої держави на міжнародній арені в контексті діяльності МЗС та про результати візиту 2 червня 2020 року делегації України до м.Берлін (ФРН).
- ✓ Про Чорноморську безпеку: загрози та виклики.
- ✓ Про ефективність використання коштів державного бюджету, виділених МЗС України на керівництво та управління у сфері державної політики щодо зовнішніх зносин.
- ✓ Про ситуацію, що склалася навколо питання звільнення українських моряків, затриманих в Нігерії.
- ✓ Про ситуацію, що склалася навколо питання звільнення українських моряків, затриманих в Грузії.
- ✓ Про ситуацію навколо загострення вірмено-азербайджанського конфлікту.
- ✓ Про актуальну ситуацію в Республіці Білорусь: загрози та виклики для України.
- ✓ Про перспективи співпраці з країнами Середньої Азії.
- ✓ Про створення робочої групи для опрацювання проектів законодавчих актів, передбачених Річною національною програмою під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 рік.
- ✓ Про стан реалізації ініціативи «Кримська платформа».
- ✓ Про стан та перспективи міжпарламентської співпраці України та США.
- ✓ Про переговори у рамках Тристоронньої контактної групи з мирного врегулювання ситуації на сході України та актуальні безпекові, гуманітарні та соціально-економічні питання, що обговорюються на рівні підгруп ТКГ.

- ✓ Про інформацію щодо визнання Федеративною Республікою Німеччина Голодомору геноцидом Українського народу.
- ✓ Про стан стратегічного партнерства та перспективи подальшого розвитку співробітництва України та США.
- ✓ Про політичну ситуацію в Грузії та Молдові за результатами парламентських та президентських виборів 2020 року та їхній вплив на стан двосторонніх відносин з Україною.
- ✓ Про політичну ситуацію в Грузії та перспективи подальшого розвитку співробітництва України та Грузії.
- ✓ Про стратегічне партнерство між Україною та США.
- ✓ Про актуальний стан україно-китайських двосторонніх відносин.
- ✓ Про стратегію відносин України з країнами Африки.
- ✓ Про стан українсько-німецьких та українсько-угорських відносин та їх міжпарламентський вимір

МІЖПАРЛАМЕНТСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

В рамках забезпечення співробітництва Верховної Ради України з парламентами зарубіжних держав та з парламентськими органами міжнародних організацій Комітет забезпечив формування Постійних делегацій Верховної Ради України до парламентських вимірів міжнародних організацій та українських частин міжнародних парламентських асамблей.

За зазначений період роботи Комітетом було розглянуто понад **200** питань співпраці Верховної Ради України з парламентами іноземних держав та міжнародних інституцій.

Комітет активно займається розбудовою організаційної структури двостороннього міжпарламентського співробітництва. Під егідою Комітету створено **84** депутатських груп з міжпарламентських зв'язків з парламентами зарубіжних країн, одним з головних напрямів роботи яких є визначення та узгодження зі своїми іноземними колегами пріоритетів розвитку договірно-правових відносин України з відповідними країнами, а також залучення зарубіжного досвіду для розвитку вітчизняного законодавства.

З початку роботи Верховної Ради України 9 скликання Голова та члени Комітету провели понад **70** зустрічей з представниками дипломатичного корпусу, акредитованими в Україні, головами та членами комітетів у закордонних справах іноземних держав, а також з іноземними офіційними делегаціями та посадовими особами під час їх візитів в Україну. З початку 2021 року відбулися зустрічі в режимі відеоконференції з Главами та членами комітетів у закордонних справах парламентів Італії, Литви, Латвії, Естонії та Грузії. Серед іншого, за результатами зустрічі членів Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва з членами Комітету у закордонних справах Сейму Литви, 2 березня 2021 року під час засідання Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва було підтримано спільну ініціативу з членами Комітету у закордонних справах Сейму Литовської Республіки щодо схвалення заяви комітетів до Дня протидії окупації Автономної Республіки Крим та Севастополя. Голова Комітету О.Мережко разом із головами комітетів у закордонних справ парламентів країн світу доєднався до підписання Заяви щодо інциденту з примусовою посадкою літака компанії Ryanair у Мінську.

З кінця лютого Голова Комітету О.Мережко провів низку зустрічей, у тому числі в режимі відеоконференції, телефонних розмов та взяв участь у засіданнях та круглих столах, а саме

з Головою Комітету Бундестагу у закордонних справах М.Ротом, Співголовою Парламентської Асамблеї ЄВРОНЕСТ А.Кубіліусом, провів зустріч з Головою Комітету з питань зовнішньої політики Національної Ради Австрії Памелою Ренді-Вагнер, провів зустріч з Президентом Парламентської Асамблеї ОБСЄ Маргаретою Седерфельт, Головою Комітету у закордонних справах Парламенту Естонії М.Мікхельсоном, з депутатом парламенту Королівства Швеція Андерсом Естербергом, з Надзвичайним та Повноважним Послом Норвегії в Україні Еріком Сведалом, з Керівництвом Комісії у закордонних справах Конгресу депутатів Королівства Іспанії, з депутатом Національної асамблеї провінції Квебек (Канада) Поль Робіталь, з делегацією керівництва Республіканської партії Республіки Чилі, членами Сенату та Конгресу депутатів, з парламентаріями, представниками політичної партії Демократичний Альянс Південно-Африканської Республіки Джоном Стінхейzenом та Грегом Міллсом, з керівництвом Комітету у закордонних справах Парламенту Сербії, з Головою Комітету у закордонних та європейських справах Богданом Кліхом та заступником Голови Комітету у європейських справах Литовського Парламенту Жигімантісом Павіліонісом, з делегацією глобальної мережі парламентаріїв “Об’єднані заради України” (U4U), а також з численними іноземними ЗМІ.

Брав участь у засіданні Комітету у закордонних справах Європейського Парламенту, круглому столі експертного центру “Zentrum Liberale Moderne” у співпраці з Атлантичною радою США та британським Королівським інститутом міжнародних відносин та низці експертних обговорень.

За результатами зустрічей готувалися спільні заяви та звернення. Голова Комітету О.Мережко долучався до спільних заяв голів комітетів у закордонних справах парламентів Німеччини, Польщі, Великобританії, Румунії, Литви, Латвії, Ірландії, Угорщини, Фінляндії, Естонії, Чехії, Болгарії та Швеції з різних актуальних питань протидії збройній агресії РФ, а також із зверненнями до іноземних колег.

Зустрічі членів Комітету:

Проведені неодноразові зустрічі в режимі відеоконференції з відповідними парламентськими комітетами у закордонних справах Бельгії, Данії, Естонії, Італії, Нідерландів, ФРН, Польщі, Португалії, Швеції, Чехії, Сполученого Королівства та Франції.

5 квітня у розширеному форматі в режимі відеоконференції відбулася зустріч членів Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на чолі з Головою Комітету О.Мережко з головами комітетів у закордонних справах країн Північної Європи та Балтії (NB8).

6 квітня в режимі відео конференції відбулася спільна зустріч членів комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та з питань інтеграції України до Європейського Союзу з членами комітетів у закордонних справах та європейських справ Національної Асамблеї Французької Республіки.

3 травня в режимі відео конференції відбулася спільна зустріч членів комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та з питань інтеграції України до Європейського Союзу з членами комітетів у закордонних справах та європейських справ Національної Асамблеї Португальської Республіки.

26 травня у віддаленому режимі відеоконференції відбулася спільна зустріч Голови та членів комітету з Головами та членами комітету у закордонних справах та справах Європейського Союзу Палати депутатів Парламенту Італійської Республіки

Спільні засідання:

16 березня 2022 року в режимі відео конференції відбулося спільне засідання Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва з членами Комітету у закордонних справах Палати представників Парламенту Королівства Бельгія.

22 березня 2022 року в режимі відео конференції члени Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Верховної Ради України та члени Комітету у закордонних справах Парламенту Естонії провели спільне засідання з метою обговорення питань європейської безпеки та ситуації в Україні.

24 березня спільне засідання членів Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва з членами Комітету у закордонних справах Палати депутатів Парламенту Італії.

29 березня 2022 року в режимі відео конференції відбулася зустріч членів комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та з питань інтеграції України до Європейського Союзу з членами Комітету у закордонних справах Нижньої Палати депутатів Парламенту Нідерландів.